

af denne Kamp kan man jo med Sikkerhed forudsæ, saaledes som den høitærede Finanzminister ogsaa har gjort det. Jeg tror, at det er lovligt, naar denne Lov er vedtaget, men jeg synes ikke, at det er billigt. Jeg tror, at vi bør behandle vore Medborgere saaledes, at de ikke jult behøve at være i Majoritet for at finde Støtte i de Love, der komme ud. Men den enkelte Mand skal være uangreben. Er hans Næringsbrug efter det almene Omdømme skadeligt for det Hele, maa man udløse denne Mand, give ham Erstatning, og saa hører det op paa den Maade; men uden videre, at bortrydde disse Folk, synes mig ikke at være ganske rigtig. Jeg hører, som bemærket, selv til dem, der formentlig kunne ride denne Storm af, som kunne komme levende ud af den. Men der er jo grumme Mange, som ikke kunne det, og dem vil det falde meget haardt, de ville vel sagtens omtrent være ruinerede, en stor Del af dem i alt Fald. Da jeg ved at læse dette Lovforslag som til denne Betragtning, faldt det mig ind: Tager Staten de 100 eller 108—10 Brænderier, saa lad den i Guds Navn tage Resten, de 12 med, lad den købe alle Brænderierne og gøre Brændevisbrænding til et Monopol, og jeg veed ikke, hvad det kan koste, men jeg antager, at det bliver saadan omkring 8 Mill.; da Skatten efter det nuværende Forbrug beregnes til 15 Mill. aarlig, ialtsaa Halvdelen 7½ Mill. vilde den hele Sum komme ind i Løbet af et Aar, og saa kunde Staten, hvis den vilde, selv producere Spiritus og sørge for, at den blev solgt paa de Bilkær, som kunde findes rigtige, og Staten kunde ogsaa, naar den havde faaet alle Bryggerierne, pille de mest levedygtige ud, og sælge dem paa Betingelser, som den selv vilde fastsætte. Man har jo noget Sigtende i Tydssland, hvor man længe har bevæget sig i Retning af Monopolvæsenet. Der var Tanken den, at Bryggerierne skulde aflevere Alt, hvad de producerede, til Statsstyrelsen, saa solgte den det paa de Bilkær, den vilde. Der som man kom ind paa det, kunde jeg indse, at der ikke var fket disse Folk anden Fortrød end den, der fter en Fordbruger, over, hvis Ford man fører et Fernbanespor, saa var der ikke Noget at beklage sig over, men fter det ikke, er der ikke saa Lidet at beklage sig over. Og føres nu denne Lov ikke igjennem i Rigsdagen, er der ogsaa meget at beklage sig over; thi da er denne Industri lamslaaet, indtil man kan forudsæ, at nu er man kommen ind paa rolige Forhold. Der er endvidt betydelige Kapitaler paa Produktion og Udsøfsel af Gjer. En stor Del af den vil ogsaa være spildt, saa selv de levedygtige Brænderier

ville ikke komme over dette uden efter min Mening betydelige Tab, som de maaste nok senere kunne have Seilighed til at gjenvinde. Det vil jeg tro paa. Med Hensyn til denne meget høie Spiritusbestatning, maa det ikke tabes af Syn, at Spiritus bruges til grumme meget Andet end netop til Brændevin. Jeg tror, at det bruges til Brændevin i en betydelig ringere Grad, end det almindelig mænes. I Lovforslagets Motiver staar, at denne meget betydelige Forhøielse af Brændevisstatten er vel motiveret ved det overhaandtagende Forbrug af Brændevin. Hvor paa denne Udtælselse grunder sig, veed jeg ikke, men det fremgaar af Statistikkens Tabelværk, at Produktionen for 1874 var anslaaet til 36 Millioner Potter, og for 1887 til 32¼ Million Potter, og jeg antager, at den i Djeblikket ikke er over 32 Millioner Potter. Der er ialtsaa en Nedgang i disse Aar af 4 Millioner Potter til Trods for, at i 1874 kostede en Pot Brændevin 20 Dreanere, end i Aar. Denne overordentlige lave Pris, vi nu have paa Brændevin, skulde man tro maatte have bragt til at forøge Drikkeriet af Brændevin; men efter disse Oplysninger synes det netop at Forbruget i den Retning er gaaget tilbage. Der er ogsaa noget Andet, der peger paa, at Brændevisforbruget paa ingen Maade tager Overhaand i den Forstand, at det er noget, der vover, men at det snarere gaar ned ad. Det er sikkert, at der nu bruges laangt mere Spiritus til Edifabrikation og forskjellig teknisk Brug end tidligere, og jeg tror saaledes ikke at feile, naar jeg siger, at i Stedet for med 4 Millioner Potter er Brændevisforbruget gaact ned med mellem 5 og 6 Millioner Potter. Jeg tror desuden, at man ganske rolig kan se Brændevin forsvinde, thi det er ikke mere moderne at drikke Brændevin. Overalt paa Beveeringsstederne hører man ikke, at der forlanges som i Hostrups Komædie, „To og en Halv“, det er al Tid 2 Baiere, og denne Bajer er forsaavidt mere fordegtig, som den indeholder Snapsen, men enhver bedve stillet Mand mener, at han bedre kan være befjendt at drikke bairisk Øl, end han kan være befjendt at drikke Snaps. Jeg tror, at det er forfækt at tage dette Strid saa faldt ud, som det er foreslaact, med mindre man vil gaa over til at udløse Brænderierne. I saa Fald bliver det en anden Sag. For ikke at gribe saa voldsomt ind, som denne Lov vilde gribe ind i Edifabrikationen og forskjellige tekniske Brug, mener jeg ogsaa, at den i Forslaget burde optages en Bestemmelse om, at de naturalisere Spritten, det vil sige gjøre en Tilsetning til Spiritusen,